

3.2 Kasvatus- ja opetus

3.2.1 Varhaiskasvatus

Vastuualue	Varhaiskasvatus
Vastuuhenkilö	Varhaiskasvatusjohtaja
Tehtäväalueet	Varhaiskasvatus
Palvelusuunnitelma	
Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaan kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatusmuotoina ovat päiväkotihoidon ja perhepäivähoito sekä esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus. Päiväkodissa tarjotaan vuorohoitoa tarpeen mukaan. Varhaiskasvatustilanteissa tulee olla saatavilla kunnan järjestämänä tai valvomana siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin, kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Toiminnan lähtökohtana on valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja Punkalaitumen paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma vuodelta 2022. Varhaiskasvatus vastaa myös lasten kotihoidon tuesta sekä muille kunnille myytävistä ja muilta kunnilta ostettavista varhaiskasvatustilanteista.	
Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset	
Varhaiskasvatuksen vastuualueen painopistealueena toimintavuoden 2025 osalta jatketaan laadukkaan ja turvallisen kokopäiväpedagogiikan toteuttamista varhaiskasvatuksen arjessa. Positiivinen pedagogiikka, hyvän huomaaminen ja vahvuuksien tunnistaminen ohjaavat toimintaa varhaiskasvatuksen inklusiivisessa kokopäiväpedagogisessa arjessa. Kunnan hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2025–2029 nostettu uusia tavoitteita. Punkalaidun siirtyi 1.8.2024 tarjoamaan maksutonta varhaiskasvatusta Punkalaitumelaisille lapsille. Punkalaitumelle on myönnetty valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027. Avustus maksetaan vuosina 2025 ja 2026 sillä ehdolla, että eduskunta myöntää tarkoitukseen määrärahat. Avustuksella ja kunnan omalla rahoituksella on palkattu yksi ylimääräinen varhaiskasvatuksen lastenhoitaja pienentämään suhdelukuja ja vastaamaan lasten tuen tarpeisiin päiväkodilla.	

Varhaiskasvatuksen tarkoituksena on tarjota laadukasta ja yksilöllistä kasvatusta ja opetusta varhaiskasvatuskäisille lapsille perheiden tarpeita vastaavalla tavalla. Varhaiskasvatusmuotoina ovat päiväkotihoidon ja perhepäivähoito sekä esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus. Päiväkodissa tarjotaan vuorohoitoa tarpeen mukaan. Varhaiskasvatus vastaa myös lasten kotihoidon tuesta sekä muille kunnille myytävistä ja muilta kunnilta ostettavista varhaiskasvatustilanteista.

Toiminnan lähtökohtana on voimassa oleva Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, *Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022*, jonka pohjalta on laadittu paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma 1.8.2022. Toiminnan toteuttamisen painopistealueena on vuoden 2025 osalta ollut laadukkaan ja turvallisen kokopäiväpedagogiikan toteuttaminen arjessa, positiivinen pedagogiikka, hyvän huomaaminen ja lasten vahvuuksien tunnistaminen.

Varhaiskasvatustilain mukaan jokaisessa päiväkotiryhmässä tulee olla vuoteen 2030 mennessä kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja/tai varhaiskasvatuksen sosionomia. Päiväkodissa on tällä hetkellä kolme ryhmää, jossa yhdessä on 1 varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja varhaiskasvatuksen opettaja, yhdessä 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen sosionomi ja yhdessä 1 opettaja. 1.8.2025 aloitti varhaiskasvatuksen sosionomin toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa.

Varhaiskasvatuksessa toteutettiin asiakastyytyväisyyskysely keväällä 2025. Vastauksia tuli yhteensä 26kpl. Vastausprosentti oli 43 %. Asiakastyytyväisyyskyselyssä kysyttiin yleistä tyytyväisyyttä varhaiskasvatuspalveluihin, kasvatusympäristöstä, yhteistyöstä vanhempien ja henkilökunnan välillä, varhaiskasvatuksen päivittäisestä toiminnasta, varahoitopalvelusta sekä lopuksi vielä yleisestä tyytyväisyydestä varhaiskasvatuksesta kokonaisuudessaan. Vastausvaihtoehtoja arvioitiin asteikolla 1–5. Keskiarvot kaikissa vastauksissa olivat välillä 3,0–4,9. Tyytyväisyys varhaiskasvatuspalveluihin koulutarvosanoilla oli 9,1. Avoimiin vastauksiin kertyi paljon kiitosta varhaiskasvatuksen toimintaan liittyen, mutta myös joitakin kehittämisen kohteita. Kyselyn tulokset ja palautteet on käsitelty henkilökunnan kanssa.

Punkalaitumen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa oli jatkovuodella Liikkuvien lasten laidun – hanke. Hankkeeseen saatiin Aluehallintovirastolta Liikunnallisen elämäntavan paikallista kehittämisavustusta. Hankkeen myötä päästiin kehittämään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen välistä yhteistyötä ja toteutettiin liikunnallisia yhteisiä tapahtumia. Yhteisten tapahtumien lisäksi henkilökuntaa koulutettiin sekä yksiköihin saatiin tehtyä uusia liikuntavälinehankintoja. Perheitä aktivoitiin yhteiseen liikkumiseen. Hankkeen lisäksi kunta oli mukana Liikkuva varhaiskasvatus- ohjelmassa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027. Erityisavustuksella varhaiskasvatukseen palkattiin yksi ylimääräinen määräaikainen lastenhoitaja vastaamaan lasten tuen tarpeisiin ja suhdelukuja pienentämään ryhmiin.

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä vaihtelee. Toisaalta syntyvyys on laskussa, mutta varhaiskasvatukseen osallistuvien määrä ikäluokasta on kasvanut. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste 1-6- vuotiaista punkalaitumelaisista lapsista on joulukuussa 2025 ollut 87 %. Vuoden 2025 joulukuussa on varhaiskasvatuksen yksiköissä ollut kirjoilla 11 lasta enemmän kuin joulukuussa 2024.

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TA 2026	TS 2027
Päiväkotihoitopäiviä	8447	8100	8429	8400	8200
lapsia/hoitohenkilö	5,0	6,5	6,2	6,5	6,5
Perhepäivähoitopäiviä	1418	2100	1181	1300	1300
lapsia/hoitohenkilö	3,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Lasten kotihoidontuki	16	18	19	15	11

Strategiaa tukevat tavoitteet	Arviointikriteeri ja tavoitetaso	Toteuma 31.12.2025
-------------------------------	----------------------------------	--------------------

Ympäristökasvatuksen kehittäminen. Jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys nostettu Kestävän kehityksen ohjelmasta tavoitteeksi	Lasten kanssa kierrättäminen toteutuu viikoittain; Hävikkiruoan vähentäminen lasten kanssa; Kopioiden/tulosteiden määrän vähentäminen	Lasten kanssa kierrättäminen toteutunut säännöllisesti. Hävikkiä vähennetään päivittäin ja tempauksilla. Tulosteita (11 300) noin 3000 vähemmän viimevuoteen verrattuna
Yhteisöllisyyden kehittäminen. Lisätään lasten osallisuutta taide- ja kulttuuritoimijoina	Päiväkodin ja perhepäivähoidon yhteiset tapahtumat vähintään 4 krt/vuodessa; Asiakastytyväisyyskysely perheille, kokonaisarvosana varhaiskasvatukselle tavoitteena vähintään 8,5; Yhteistyö kirjaston kanssa taide- ja kulttuuritoiminnan järjestämisessä, kulttuuritapahtumien määrä vähintään 2krt/vuodessa	Perhepäivähoidon kanssa Supersamin vierailu 13.5., jäätelöhetki 18.8. Asiakastytyväisyyskyselyn kokonaisarvosana varhaiskasvatuksella 9,1. Lasten kierrätystaide-näyttely toteutunut helmikuussa kirjastolla, samoin teatteriesitys joulukuussa.
Hyvinvointia tukevat tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Toteuma 31.12.2025
Ruokakasvatuksen edistäminen; elämäntapaohjaus varhaiskasvatuksessa	Huoltajien kanssa käytävät lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelut toteutuvat 90-prosenttisesti. Vasu-keskustelun yhteydessä keskustellaan lasten ruokailusta, liikkumisesta ja unesta.	Kevään vasukeskustelut pidetty, vanhemmille tarjottu mahdollisuus vasun päivitykseen. Syksyn keskusteluiden pohjaksi koottiin vanhempien täytettäväksi hyvinvointiteemainen kysely. Keskustelut toteutuneet 95 prosenttisesti.
Liikkumisen ja arkiaktiivisuuden edistäminen	Liikunnan huomioiminen toiminnassa viikoittain, arkiliikunnan edistäminen; Koko varhaiskasvatuksen yhteiset liikuntatapahtumat vähintään 2 krt vuodessa; Osallistutaan Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaan	Liikkuvien lasten laidun -hanke, yhteiset tapahtumat 2 krt toteutunut, osallistuttu liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaan, henkilökunnan koulutus 12.4. ja 2.10.
Varhaiskasvatus osallistuu perheliikunnan edistämiseen	Järjestetään liikunnallinen tempaus perheille vähintään kerran toimintakaudessa	Koko varhaiskasvatuksen yhteinen perheliikuntailta Porttikalliolla 3.9.2025. 22/49 perheestä osallistui.
Hyväksyvä, avoin ja kannustava työilmapiiri	Uudet työntekijät ja lyhytaikaiset sijaiset perehdytetään kunnan ohjeistuksen mukaan; Palavereissa henkilöstöä rohkaistaan tuomaan esille ajatuksiaan ja ehdotuksiaan; Henkilökunnalle mahdollistetaan säännölliset keskustelut esimiehen kanssa; Hyvänmielen työpaikkamerkin päivittäminen vuodelle 2025.	Hyvän mielen työpaikkamerkkiä haetaan enää organisaatiokohtaisesti. Punkalaitumen kunta ei organisaationa merkkiä hae. Jatkettu kuitenkin samoja toimia työhyvinvoinnin eteen.